

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2019 m. kovo 14 d.

„Ekologiškų produktų kontrolės sistema pagerėjo, tačiau galima padaryti daugiau“, – teigia ES auditoriai

Kaip nurodyta Europos Audito Rūmų ataskaitoje, pastaraisiais metais ekologiškų produktų kontrolės sistema ES pagerėjo, tačiau išlieka tam tikrų iššūkių. Auditoriai teigia, kad būtina imtis tolesnių veiksmų, susijusių su likusių trūkumų šalinimu valstybėse narėse ir importo priežiūra bei produktų atsekamumu.

Vartotojų mokamos ES ekologiniu ženklu pažymėtų produktų kainos kartais yra žymiai didesnės nei įprastinių produktų kainos. Didžioji dauguma ES suvartojamų ekologiškų produktų yra pagaminami jos teritorijoje.

Nėra mokslinių tyrimų, kuriais būtų galima nustatyti, ar produktas yra ekologiškas. Todėl griežta kontrolės sistema, apimanti visą tiekimo grandinę nuo augintojų iki maisto gamintojų, importuotojų ir platintojų yra nepaprastai svarbi suteikiant vartotojams patikinimą, kad jų perkami ekologiški produktai yra išties ekologiški. Europos Komisija atlieka pagrindinį vaidmenį prižiūrint kontrolės sistemą.

Pastaraisiais metais ES ekologinis sektorius sparčiai išaugo. Auditoriai ėmėsi tolesnių veiksmų, susijusių su jų ankstesne 2012 m. ataskaita, ir įvertino, ar ES ekologiškų produktų gamybai, perdirbimui, paskirstymui ir importui taikoma kontrolės sistema dabar užtikrina didesnę vartotojų pasitikėjimą. Be tolesnių veiksmų, kurie buvo vykdyti anksčiau aplankytose šešiose valstybėse narėse, audito vizitai buvo surengti kitose dviejose ES valstybėse narėse – Bulgarijoje ir Čekijoje.

Auditoriai nustatė, kad kontrolės sistema pagerėjo ir iš esmės buvo imtasi veiksmų atsižvelgiant į jų ankstesnes rekomendacijas. Praeitą kartą audituotos valstybės narės ėmėsi veiksmų siekdamos pagerinti savo kontrolės sistemas, o Komisija atnaujino savo pačios kontrolės vizitus ir dabar yra aplankiusi daugumą valstybių narių. Tačiau nemažai trūkumų vis dar reikia šalinti; vykdymo užtikrinimo priemonių naudojimas taikant sankcijas už neatitiktis atvejus dar nėra suderintas visoje ES, o valstybių narių valdžios institucijos ir kontrolės įstaigos kartais per lėtai pranešdavo apie neatitiktis atvejus.

„Kai vartotojai perka ekologiškus produktus, jie pasikliauja tuo, kad ekologinės taisyklės buvo taikytos kiekviename tiekimo grandinės etape, nesvarbu, ar tie produktai yra pagaminti ES, ar importuoti, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Nikolaos Milionis. –

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visą ataskaitos tekstą rasite adresu www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Komisija turėtų bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad būtų pašalinti likę trūkumai, o kontrolės sistema būtų kiek įmanoma veiksmingesnė – tai nepaprastai svarbu siekiant išlaikyti vartotojų pasitikėjimą ES ekologiniu ženklu.“

Audito metu buvo plačiau nagrinėti importo režimai. 2018 m. ES ekologiškus produktus importavo iš daugiau kaip 100 trečiųjų šalių. Auditoriai nustatė, kad Komisija pradėjo lankyti šalių, eksportuojančių ekologiškus produktus į ES, kontrolės įstaigas. Jie taip pat nustatė valstybių narių įvežamų siuntų patikrų trūkumų ir konstatavo, kad kai kuriose valstybėse narėse kontrolės įstaigų patikros, susijusios su importuotojais, vis dar buvo neišsamios.

Auditoriai atliko ekologiškų produktų atsekamumo tikrinimą. Nepaisant to, kad pastaraisiais metais situacija pagerėjo, ypač ES, jie nustatė, kad daugelis produktų negali būti atsekti iki žemės ūkio produktų gamintojo, o kai kuriems produktams atsekti prireikė daugiau kaip trijų mėnesių.

Auditoriai rekomenduoja Komisijai:

- pašalinti likusius valstybių narių kontrolės sistemų ir ataskaitų teikimo trūkumus;
- gerinti importo priežiūrą, be kita ko, stiprinant bendradarbiavimą su akreditavimo įstaigomis ir su kitų svarbių importo rinkų kompetentingomis institucijomis;
- atlikti išsamesnes ekologiškų produktų atsekamumo patikras.

Pastabos leidėjams

Specialioji ataskaita Nr. 4/2019 „Ekologiškų produktų kontrolės sistema pagerėjo, tačiau išlieka tam tikrų iššūkių“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Ši ataskaita yra tolesnių veiksmų auditas atsižvelgiant į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 9/2012 „Ekologinių produktų gamybai, perdirbimui, paskirstymui ir importui taikomos kontrolės sistemos auditas“, kurio metu auditoriai surengė vizitus į Jungtinę Karalystę, Vokietiją, Italiją, Ispaniją, Prancūziją ir Airiją.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma auditorių ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos. Šis aukštas įgyvendinimo lygis atspindi Europos Audito Rūmų darbo naudą ES piliečiams.